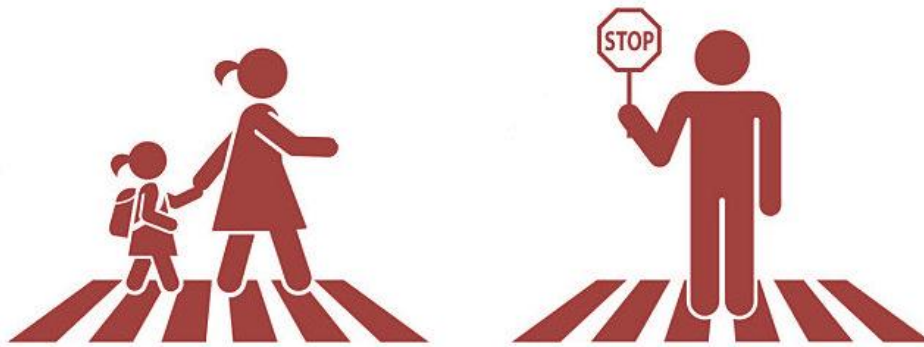

**ВІННИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ КЛІНІЧНИЙ
ДИСПАНСЕР РАДІАЦІЙНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ
ЦЕНТР ЗДОРОВ'Я**

**Тиждень безпеки дорожнього руху в Україні з
12 по 18 листопада та
Всесвітній день пам'яті жертв дорожніх аварій –
18 листопада 2018 року**

Упродовж останніх десятиліть у світі спостерігається стрімке збільшення кількості транспортних засобів та підвищення інтенсивності дорожнього руху, що призводить до збільшення кількості дорожньо-транспортних пригод та їх негативних наслідків. Так, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, дорожньо-транспортний травматизм наразі є однією з найбільших проблем охорони здоров'я, за прогнозами, у 2030 році ДТП може стати однією з основних п'яти причин смертності людей у світі.

У зв'язку з цим міжнародне співтовариство приділяє значну увагу розробленню та реалізації стратегічних заходів з безпеки дорожнього руху, спрямованих на запобігання дорожньо-транспортному травматизму. Зокрема, Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй прийняла 2 березня 2010 року резолюцію № 64/255 «Підвищення безпеки дорожнього руху в усьому світі», співавторами якої, стали 69 країн-членів та до реалізації якої долучилась також Україна. Резолюцією проголошено 2011-2020 роки Десятиліттям дій з безпеки дорожнього руху.

В результаті дорожньо-транспортних пригод в Україні щодня гине близько 11 людей - вдвічі більше, ніж в країнах ЄС, а більшість ДТП з тяжкими наслідками виникає через перевищення швидкості, необлаштованість пішохідних переходів, небезпечність перехресть, керування у стані алкогольного сп'яніння.

В Україні рівень смертності та травматизму внаслідок ДТП є одним з найвищих в Європі, а рівень організації безпеки дорожнього руху, за даними звітів ВООЗ та інших інститутів, залишається вкрай низьким. За період 2011-2016 років в Україні зареєстровано 1,7 млн ДТП з потерпілими, в яких загинули 26,7 тис. і травмовано 210,4 тис. осіб.

В 2016 році було зафіксовано зростання кількості ДТП на 5,1% і травмованих осіб на 6,4% порівняно з 2015 роком. Особливо тривожним є те, що 42,6% загиблих в ДТП у 2016 році - пішоходи і велосипедисти. Велике занепокоєння викликає і те, що за останній 6-річний період на дорогах України загинули 1,4 тис. дітей у віці до 18 років. ДТП в Україні є першою за поширеністю причиною смерті молоді у віці від 15 до 24 років і другою за поширеністю причиною смерті дітей у віці від 5 до 14 років.

Велика кількість жертв ДТП і також впливає на економіку і сферу охорони здоров'я в Україні. За розрахунками експертів Світового банку, соціально-економічні втрати від дорожньо-транспортного травматизму оцінюються в 4,5 млрд доларів, що становить приблизно 3,4% ВВП (в розрахунках на 2014), включаючи витрати, пов'язані з пошкодженням майна та зниженням продуктивності праці, і людські втрати.

У квітні 2018 року Кабінет міністрів України затвердив державну програму підвищення безпеки дорожнього руху в країні на період до 2020 року.

Основною метою програми є:

- зниження рівня смертності внаслідок дорожньо-транспортних пригод щонайменше на 30% до 2020 р.;
- зниження ступеня тяжкості наслідків дорожньо-транспортних пригод для учасників дорожнього руху;
- зменшення соціально-економічних втрат від дорожньо-транспортного травматизму;
- запровадження ефективної системи управління безпекою дорожнього руху для забезпечення захисту життя та здоров'я населення.

Змістом Державної програми заплановано заходи в 4 ключових сферах - 4Е: інфраструктура (Engineering), просвіта (Education), нагляд і контроль (Enforcement), невідкладна допомога (Emergency).

Виконання Програми забезпечить:

- ✓ підвищення рівня безпеки дорожнього руху, зниження негативних наслідків (соціальних та економічних втрат і збитків) від аварійності на дорогах держави;
- ✓ підвищення ефективності державної системи управління безпекою дорожнього руху;
- ✓ ефективне використання кадрового потенціалу та наявних технічних і фінансових ресурсів на реалізацію заходів у сфері безпеки дорожнього руху;
- ✓ покращення експлуатаційних показників автомобільних доріг і вулиць за параметрами безпечності та їх відповідність високим світовим та європейським стандартам безпеки;
- ✓ покращення умов руху транспортних засобів та інших учасників дорожнього руху на вулично-дорожній мережі;
- ✓ зменшення кількості місць концентрації дорожньо-транспортних пригод та небезпечних для руху ділянок доріг;

- ✓ підвищення ефективності системи підготовки водіїв транспортних засобів та інших учасників дорожнього руху;
- ✓ дотримання правил дорожнього руху його учасниками, їх правової свідомості та відповідальності;
- ✓ безпеку експлуатації транспортних засобів та зменшення їх негативного впливу на довкілля, насамперед у населених пунктах;
- ✓ покращення роботи аварійно-рятувальних і медичних служб у разі настання дорожньо-транспортних пригод;
- ✓ належний рівень надання допомоги потерпілим у дорожньо-транспортних пригодах.

Виконання передбачених Програмою завдань і заходів та досягнення цілей, визначених Стратегією підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року, у повному обсязі дасть змогу наблизити національні показники безпеки дорожнього руху до середньоєвропейського рівня, зокрема щодо соціального ризику (зменшення кількості загиблих внаслідок дорожньо-транспортних пригод на 100 тис. населення з 8 осіб у 2016 році до 4 осіб у 2020 році) і транспортного ризику (зменшення кількості загиблих внаслідок дорожньо-транспортних пригод на 100 тис. транспортних засобів з 22,1 особи у 2016 році до 17,7 особи у 2020 році).

В Державній програмі передбачені освітні та просвітницькі заходи. Раніше соціальна реклама була уривчаста, фрагментарна, немасштабна та не мала належного соціального ефекту. Міжнародний досвід свідчить, що реклама повинна йти скоординовано різними каналами, і має бути масована, переконлива і наполеглива - на кшталт того, яку рекламу ми бачимо. Найближчим часом буде розроблено понад десяток таких масованих. Ключові меседжі - **розумна швидкість, ремені безпеки, відмова від поєднання алкоголю і керування автомобілем та обов'язкове використання дитячих автокрісел безпеки.**

Серед основних заходів, спрямованих на підвищення ефективності державного нагляду та контролю, Державною програмою передбачено:

- ✓ система автофіксації порушень ПДР; камери автофіксації порушень ПДР на автодорогах державного значення;
- ✓ мобільні прилади контролю швидкості в патрульних автомобілях;
- ✓ придбання алкотестерів; контроль безпеки комерційних перевезень.

Загальний обсяг фінансування складає понад 1,3 млрд грн.

Важливе місце у Державній програмі займають і заходи невідкладної допомоги, на які планується виділити 1,8 млрд. грн.

Вірогідність виживання постраждалих при ДТП та наслідків для їх здоров'я залежать від рівня надання медичної допомоги. В європейських країнах смерть в результаті ДТП у половині випадків настає на місці пригоди або на шляху до лікарні.

В країнах з низьким рівнем прибутків на душу населення до 80% постраждалих вмирають, не діставшись до лікарні.

В Україні із 100 травмованих унаслідок ДТП гине 15-17 осіб, у Європі – 3-4, в США - 2-3 особи. Основними причинами смерті постраждалих внаслідок ДТП є черепно-мозкова травма та кровотеча в результаті ушкодження внутрішніх органів. Проте, травма скелету на сьогодні не менш загрозлива. Тому, на думку фахівців ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України» (Г.В.Гайко,

Р.В.Деркач), значні людські втрати потребують модернізації травматологічної служби.

Розвиток автомобілебудування, зміна каркасів машин з переважанням джипів і кросоверів при постійному зростанні швидкості транспорту змінили механізм автотранспортної травми. Найсильніший удар пішохід отримує в ділянці таза та верхньої третини стегна. Це підвищує частоту поєднаних травм, політравм, значно ускладнює діагностику та лікування.

На сучасному етапі, згідно даних досліджень, частка загиблих у ДТП із травмою опорно-рухового апарату складає 60%, в порівнянні з 15% у 1970-1980 роках. Однією з основних причин смерті травмованих є крововтрата і травматичний шок, зумовлені переломами тазових кісток і довгих кісток кінцівок.

На сьогодні в розвинутих країнах світу існують різні підходи до надання медичної допомоги постраждалим із травмами опорно-рухового апарату під час ДТП. У Великій Британії і США створено центри травми з розрахунку один центр на 2 млн. населення, залежно від густоти населення, маршруту транспортування та географічного положення. Британський комітет із травми вважає, що в центрі мають лікуватися щорічно не менше 600 пацієнтів, щоб підтримувався належний рівень кваліфікації персоналу. У німецькомовних країнах немає травматологічних центрів, але створено потужні травматологічні клініки за типом центрів - клініки Unfallchirurgie (хірургії ушкоджень) для лікування постраждалих з ізольованими і поєднаними травмами опорно-рухового апарату.

Проте незалежно від обраної системи організації допомоги під час ДТП основними напрямками залишаються оптимальні маршрути транспортування й ефективні алгоритми лікування.